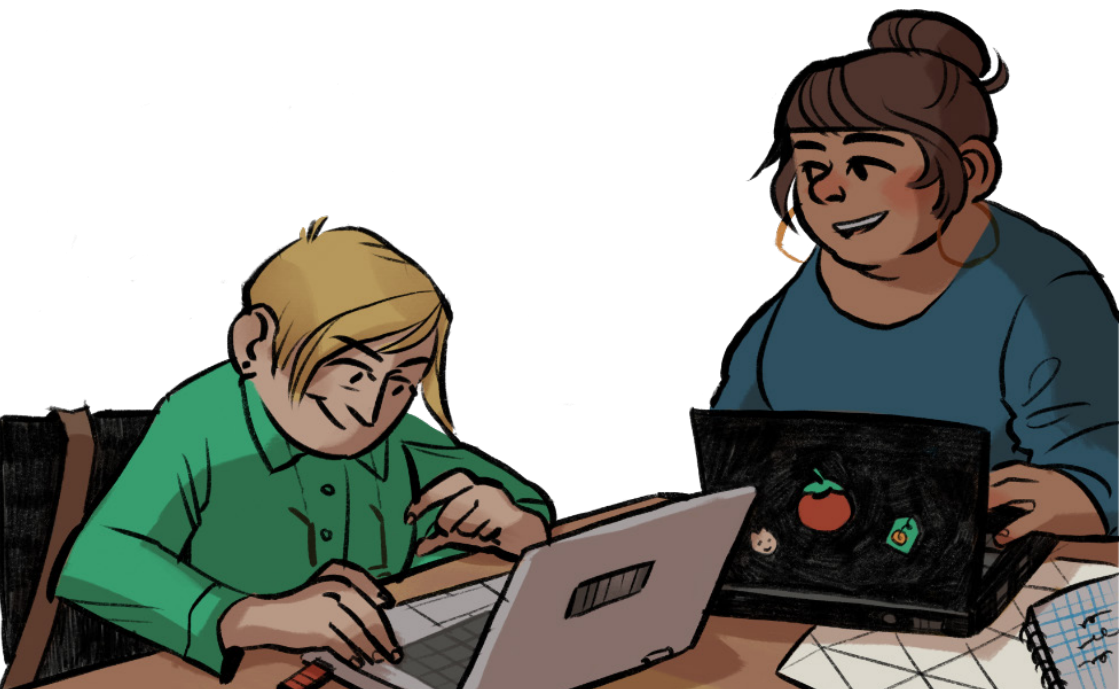

MITEN SOTE-ALAN JÄRJESTÖ VOI MUOKATA TOIMINTAANSA NIIN, ETTÄ SE HUOMIOI PAREMMIN SUOMEEN MUUTTANEET?

AFRICANCARE

**Helsingin
Muistiyhdistys ry**
Muistiliiton jäsen

Muistiluotsi
asiantuntija- ja tukikeskus
Helsinki ja Itä-Uusimaa

Kuntoutussäätiö

Pako Suomen **aisapu**

MITEN SOTE-ALAN JÄRJESTÖ VOI MUOKATA TOIMINTAANSA NIIN, ETTÄ SE HUOMIOI PAREMMIN SUOMEEN MUUTTANEET?

Lue, mitä kokemuksia Kuntoutussäätiön, Suomen Pakolaisavun ja Helsingin Muistiyhdistyksen yhteisestä kokeilusta saatiin ja poimi talteen parhaat oivallukset osallistumisen tukemiseen!

Teksti: Sirkku Varjonen
Kannen kuvitus: Emmi Nääppä
Taitto: Oskari Huolman

MISTÄ OLI KYSE?

Helsingin Muistiyhdistys järjesti yhdessä African Care -järjestön kanssa Aivoterveyslähettäläskoulutuksen maahanmuuttajille syksyllä 2021. Tarkoituksena oli tehdä Helsingin Muistiyhdistyksen toimintaa tunnetuksi ja helpommin saavutettavaksi myös Suomeen muuttaneille. Toiminta oli osa Kuntoutussäätiön vetämää pilotointia, jossa tuetaan sosiaali- ja terveysalan järjestöjä tekemään toiminnastaan sellaista, että Suomeen muuttaneiden on helppo löytää toiminta ja hyötyä siitä. STEA tuki pilotointia.

TAUSTA

Kattojärjestö Muistiliiton jäsenjärjestöt ovat järjestäneet Aivoterveyslähettäläskoulutuksia jo pitkään. Helsingin Muistiyhdistyksessä havahduttiin siihen, että heidän toiminnassaan ei juuri maahanmuuttajia näy, vaikka muistisairaudet koskettavat kaikkia väestöryhmiä. Kuntoutussäätiön pilotissa yhdessä Suomen Pakolaisavun kanssa Helsingin Muistiyhdistys päätti kokeilla Aivoterveyslähettäläskoulutuksen räätälöintiä ja tarjoamista Suomeen muuttaneille. Aivoterveyslähettäläs on vapaaehtoinen, joka jakaa tietoa ja vinkkejä aivoterveystestä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä muistisairauksia.

MITÄ KÄYTÄNNÖSSÄ TEHTIIN?

Yhteistyössä Kuntoutussäätiön, Suomen Pakolaisavun ja African Care ry:n kanssa Muistiyhdistys muokkasi vakiintuneesta koulutusmallistaan maahanmuuttajille suunnatun version ja järjesti koulutuksen, johon osallistui African Care ry:n toiminnassa mukana olevia naisia, jotka ovat muuttaneet Suomeen Lähi-Idästä ja Afrikasta. Osallistujilta kerättiin myös palautetta.

Kohderyhmän tunteva kumppani, African Care ry, oli erittäin tärkeä

African Care ry kertoi koulutuksesta heidän omille kontakteilleen, innosti ja kutsui heitä mukaan, vastaanotti ilmoittautumiset ja myös varmisti, että ilmoittautuneet ovat tulossa. Koulutusmateriaali muokattiin yhdessä AC:n työntekijöiden kanssa etukäteen, näin siitä tuli riittävän selkeä. Koulutus myös järjestettiin AC:n tiloissa, jotka olivat osallistujille ennestään tutut ja jonne oli siksi helppo tulla. AC teki selväksi lastenhoidon järjestämisen tärkeyden ja tarjosi lastenhoitoapua. AC osasi myös ehdottaa sellaista aikataulua, joka sopi kohderyhmälle.

SUOMEEN MUUTTANEIDEN OSALLISTUMISEN TUKEMISESTA SOTE-JÄRJESTÖN TOIMINNASSA

Havaintoja ja oppeja Aivoterveyslähettiläskoulutuskokeilusta

- Linkkinä toimineella kumppanijärjestöllä oli suuri merkitys kohderyhmän tavoittamisen ja toiminnan onnistuneen räätälöinnin ja toteutuksen kannalta.
- Kumppanijärjestö kutsui osallistujia henkilökohtaisesti mukaan ja se toimi hyvin, vaikka ilmoittautumisia alkoi tulla myöhemmin kuin mihin järjestäjä oli tottunut.
- Vastavuoroisuus ja henkilökohtaisuus tukee luottamuksen syntyä. Kouluttajan kannattaa esim. kertoa jotain henkilökohtaista itsestään eikä mennä suoraan ”asiaan”.
- Vuoropuhelu on tärkeää! Tue sitä ja varaa sille aikaa.
- Taustatieto osallistujista, esim. suomen kielen taidosta, voi olla avuksi.

- On hyvä varmistaa, että kielitaito ei muodostu osallistumisen esteeksi. Tulkkaus, verkkainen etenemistahti, konkreettinen tekeminen ja kuvien käyttö auttavat niitä, joiden kielitaito on heikompi.
- On hyvä, jos toiminta tarjoaa mahdollisuuden käyttää ja kehittää suomen kielen taitoa.
- Ruokailun tarjoaminen osana ohjelmaa oli hyvä idea. Ruokailu toteutettiin niin, että jokainen sai valita lähiravintolan ruokalistalta itselleen sopivan ruuan.
- Kirjallisen palautteen antaminen suomeksi ei ole ihan helppoa. Olisi hyvä, että on mahdollisuus antaa myös suullista palautetta.
- Ei kannata tehdä jäykkää suorittamista. Asiapitoinen ohjelma käy nopeasti raskaaksi, etenkin jos ei voi osallistua omalla kielellä. Myös kunnan taukoja ja vapaata keskustelua tarvitaan!
- Osa osallistujista oli keskenään tuttuja. Joukossa oli myös hiljaisempia osallistujia. Jokaisen osallistumista voi helpottaa tekemällä tehtäviä pienissä ryhmissä, vaihtamalla ryhmien kokoonpanoa, tarjoamalla myös toiminnallista tekemistä, ei pelkkää puhumista.
- Hiljaisia hetkiä ei tarvitse pelätä, voi tuumailla rauhassa.
- Palautteen perusteella konkreettista tekemistä olisi voinut olla enemmän.
- Kaikesta ei tarvitse etukäteen murehtia. Suunniteltuun ohjelmaan ei kannata lukittautua. Sopeudutaan vaihtuviin tilanteisiin ja improvisoidaan tarvittaessa.
- Kaikki ei luultavasti suju täydellisesti, mutta ongelmistakin voidaan saada arvokasta oppia tulevaisuuteen.

YHTEENVETO: 5 VINKKIÄ SUOMEEN MUUTTANEIDEN OSALLISTUMISEN TUKEMISEEN SOTE-JÄRJESTÖISSÄ

- 1.** Toimi yhteistyössä sellaisen tahon kanssa, joka tuntee kohde-ryhmän hyvin.
- 2.** Älä pakkaa kohtaamisia asiaa täyteen. Varaa aikaa aitoon vuoropuheluun.
- 3.** Tee osallistumisesta mahdollista kielitaidosta riippumatta.
- 4.** Varaudu improvisoimaan ja mukautumaan tilanteen mukaan.
- 5.** Kerää palautetta ja ota opiksi ongelmistakin.